

Wikborg Rein
Kronprinsesse Märthas pl. 1

0160 OSLO

Saksbehandler: Håvard Holder
Telefon: 97432127
Seksjon: Fartøy- og deltakerseksjonen
Vår referanse: 11/112
Deres referanse:
Vår dato: 23.11.2011
Deres dato: 31.10.2011

Att:

VEDTAK OM MIDLERTIDIG TILBAKEKALL AV ERVERVSTILLTELSE TILKNYTTET DOGGI F-17-H LLIA PÅ HAMMERFEST INDUSTRIFISKE AS SIN HÅND

1. Innledning

Vi viser til vårt forhåndsvarsel om midlertidig tilbakekall av ervervstillatelse av 20. september 2011 vedrørende "Doggi" som eies av Hammerfest Industrifiske AS. Videre viser vi til brev av 31. oktober fra Wikborg Rein & CO på vegne av Hammerfest Industrifiske AS hvor forhåndsvarselet imøtegår.

Når det gjelder sakens bakgrunn/faktum i saken viser vi til beskrivelsen i forhåndsvarselet av 20. september 2011 og de øvrige foreliggende dokumenter i saken. Det samme gjelder vår vurdering av om vilkårene for tilbakekall er tilstede i denne saken.

2. Sakens bakgrunn

Når det gjelder sakens bakgrunn viser vi først til beskrivelsen i forhåndsvarselet av 20. september 2011 hvor det heter som følger:

"Vi viser til Kystvaktens inspeksjon av fartøyet "Doggi" F-17-H, LLIA 30.08.2010 under fiske i fiskevernsonen ved Svalbard på Hopenbanken i posisjon 77°01,8N-029°46,2E.

Det fremgår av Kystvaktens rapport av samme dato at under produksjon av fangsten ble det dumpet fisk som følge av at fisk som skulle i produksjonslinjen i stedet gikk i avskjærrennen og ført over bord. Videre ble det avdekket at det rutinemessig ikke ble tatt vare på skate (piggske) og flyndre (sandskrubb) ved at disse fiskeslagene ble dumpet. Videre avdekket kontrollen av fangstdagboken at fiskeslagene heller ikke var innført ført der, tiltross for at det også var fisket skate og flyndre. Dette medfører også en uriktig rapportering i fangstdagboken.

Det fremgår videre i rapporten at det ble gjennomført fangstkontroll i fabrikken hvor produksjonen foregikk. Der ble det observert 4-5 skadde torsk som i løpet av kort tid gikk inn i en renne sammen med avskjær og ble ført over bord. Skipper observerte også dette forholdet og viste inspektøren sløyemaskinen (Bader 162) som han mente var årsaken til at det gikk fisk over bord. Inspektøren observerte at maskinen slapp fisk i avskjærrenna som ledet denne over bord.

Fartøyet hadde også 2 sløyemaskiner av typen Bader 166 for mindre fisk. Den ene av disse var i bruk. Mens inspektør og skipper stod og så på mating av sløyemaskinene ble det observert feilmating av begge maskintyper, samt at begge maskintyper skadet/vraket fisk som deretter gikk i avskjærrenna og over bord. Matingen foregikk manuelt og for å instruere en av mannskapet tok skipper jobben som mater på sløyemaskinen. Også da gikk det fisk i avskjærrenna. Denne fisken ble stoppet manuelt i renna for ikke å gå over bord.

Inspektørlaget gikk til inntaksbingene og startet lengdemåling av fisk. Mens lengdemålingen pågikk produserte fartøyet på foregående hal. Inspektørlaget observerte 4 fisk som gikk i avskjærrenna mens lengdemålingen pågikk. Det ble stopp i produksjonen og skipper meddelte at det var pause. Ca kl 1800 ble produksjonen startet og vitne ble sendt ned i fabrikk med videokamera. Etter 20 minutter hadde vitnet plukket ut 9 stk torsk og 2 stk flyndre som kom i avskjærrenna og ville gått over bord.

Dette innebærer at skipets kaptein Helge Johannesen unnlot å sørge for at fisk om bord i skipet ikke ble dumpet i havet, herunder at han ikke sørget for tilstrekkelig kontroll, rutiner og/eller ettersyn av sløyemaskin og transportbånd til å oppdage og avverge at fisk ble ført over bord. Videre ble det rutinemessig dumpet piggske og flyndre uten at dette heller ikke ble ført i fangstdagboken.

På denne bakgrunn anmeldte Kystvakten Nergård Havfiske AS for overtredelse av

- §§ 4, 8, 9 og i lov om Norges Økonomiske sone, jf §§ 22, 25 og 26 i forskrift om maskevidde, bifangst og minstemål med mer ved fiske i fiskevernsonen ved Svalbard,

hvor det fremgår at død eller døende fisk av "torsk" og "andre flyndrearter" skal føres i land.

- §§ 61, 65, 15 og 68 i Havressursloven, jf forskrift om oppgaveplikt for fiske- og fangstfartøy §§ 11 og 3 bokstav f

hvor det fremgår at de enkelte sider i fangstdagboken skal inneholde blant annet fangst for hvert enkelt hal/kast, dagens fangst, og "dagens utkast".. "angitt i kilo rund vekt eller i hektoliter og spesifisert på art".

I tillegg fremgår det av brevet fra Wikborg Rein & CO (W&R) at rederiet vil presisere at fisk ikke ble ført over bord med vitende og vilje fra mannskapets side - og at det dermed ikke er tale om forsettlig utkast av fisk.

Til dette vil vi bemerke at vurderingen av om utkastbestemmelsen er overtrådt med forsett ikke alene kan knyttes til mannskapets enkelthandlinger og om disse i seg selv har ført til at den enkelte fisk er ført over bord. Vurderingen må knyttes til mannskapets bevisste bruk av systemene/rutinene med den skadefølge at en del av fisken uungåelig ledes over bord under operasjonen. Det foreligger således aksept av skadefølge når systemet/ de da gjeldende rutinene for håndtering av fangsten ble fulgt. Videre er forsettet åpenbart når det gjelder at skate og flyndre i tillegg til å bli kastet ut heller ikke ble registrert i fangstdagboken.

3. Vurdering – Vilkår for tilbakekall av ervervstillatelsen

Vi vil her først vise til vår vurdering av vilkårene etter deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e, som fremkommer av vårt varsel om tilbakekall av ervervstillatelse i saken hvor det heter som følger:

”Det følger av deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e, at en ervervstillatelse kan tilbakekalles når: ”... fartøyeieren eller andre som har drevet fartøyet, grovt eller gjentatte ganger har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold i denne lov eller annen fiskerilovgivning..”.

Permanent tilbakekall av ervervstillatelse hjemles etter denne bestemmelsen, mens midlertidig tilbakekall (suspensjon) av ervervstillatelsen hjemles i § 11,3.ledd hvor det følger at i ”mindre alvorlige tilfeller kan departementet bestemme at en ervervstillatelse skal tilbakekalles for et bestemt tidsrom”. Det er imidlertid også adgang til midlertidig tilbakekall av ervervstillatelsen etter deltakerloven § 11, annet ledd bokstav e.

- Vilkåret om at ”andre som har drevet fartøyet” har overtrådt annen fiskerilovgivning

Deltakerloven § 11 annet ledd skiller ikke mellom om det er ”fartøyeier” eller ”andre” som har drevet fartøyet”. I denne sammenheng utgjør skipper og mannskap ”andre” som har drevet fartøyet. At ervervstillatelsen kan tilbakekalles på bakgrunn av regelbrudd begått av fartøyets skipper og mannskap er derfor ikke tvilsomt. Det er rederiets ansvar at skipper og mannskap overholder det regelverk som til enhver tid gjelder for drift av norske fiskefartøy.

- Vilkåret om ”brudd på annen fiskerilovgivning”

Rapporten dokumenterer brudd på bestemmelser gitt i medhold av Havressursloven §§ 61, 65, 15 og 68 og Lov om Norges Økonomiske sone §§ 4, 8, 9.

Denne bestemmelsen er å anse som ”annen fiskerilovgivning” i henhold til deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e og vilkåret er dermed oppfylt.

- Vilkåret om ”grovt eller gjentatte” overtredelser

Det følger av instruks fra Fiskeri- og kystdepartementet av 20.des 2010 departementet ser svært alvorlig på dumping og utkast fra norske fiskefartøy. Her fremgår det videre at i tilfeller hvor det avdekkes ulovligheter er det nødvendig med strenge reaksjoner. Det fremgår av instruksen at administrative sanksjoner skal benyttes i tillegg til politianmeldelser.

Det er fartøyeier og den som driver fartøyet, og skipper som har ansvaret for at ressursuttaket blir registrert. Dumping og neddreping er uregistrert uttak og utgjør et stort problem som også er erkjent i næringen. Næringen har selv hatt fokus på dette over tid, og er den som er nærmest til å vurdere risiko og iverksette tiltak for å avhjelpe denne. Når synspunktene i instruksjonen vurderes opp mot vår sak er det da etter vår oppfatning klart at det anmeldte forholdet er alvorlig. Skjult uttak av ressursene er etter Fiskeridirektoratets oppfatning et alvorlig brudd på fiskerilovgivningen da kunnskapen om ressursuttaket er grunnleggende for reguleringen av fiskeriene.

Fiskeridirektoratets oppfatning av saken er derfor at utkastet som er dokumentert i denne saken må karakteriseres som ”grovt” i deltakerlovens forstand.

Grovheten i bruddet understøttes etter vår oppfatning av at det faktiske hendelsesforløpet som er beskrevet ovenfor må tilskrives manglende/dårlige rutiner fra rederiets side. Fartøyeier, skipper og mannskap har hatt handlingsalternativer som ville avverget utkast. Fisket som er beskrevet og rutinene som følges fremtrer å være veloverveide og del av en kalkulert forretningsmessig drift. Så vidt direktoratet kan se er handlingene gjort med vitende og vilje fra mannskapets side og er altså dermed forsettlig.

Når det gjelder brevet fra W&R av 31. oktober 2011 og de anførsler som her fremgår, kan vi ikke se at vår vurdering av de ovennevnte vilkårene endres.

I tillegg har W&R kommet med følgende anførsler:

- Det anføres at det varslede vedtaket vil måtte anses som ugyldig da det gir departementets instruks av 20. desember 2010 tilbakevirkende kraft.
- Det anføres at det varslede vedtaket vil være ugyldig som følge av at det strider mot forbudet mot usaklig forskjellsbehandling og at det varslede vedtaket er uforholdsmessig strengt.

a) Anførselen om eventuelt brudd på tilbakevirkningsforbudet.

I merknadene til vårt forhåndsvarsel viser W&R til at instruks av 20. desember 2010 gis tilbakevirkende kraft når den anvendes i dette tilfellet. Av instruks fremgår det at departementet ser svært alvorlig på dumping og utkast fra norske fiskefartøy. Her fremgår det videre at i tilfeller hvor det avdekkes ulovligheter er det nødvendig med strenge reaksjoner, og at administrative sanksjoner skal benyttes i tillegg til politianmeldelser.

Hjemmelen for tilbakekall etter deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e, er en skjønnsmessig bestemmelse som, uavhengig av instruks, åpner for suspensjon av ervervstillatelsen for den type brudd på fiskerilovgivning som her er dokumentert. Instruks generelt og denne instruks spesielt er ikke materiell lov og omfattes så vidt vi kan se ikke av tilbakevirkningsforbudet.

I alle tilfeller vil vi her vise til at brevet av 20. desember 2010 viser til tidligere instruks av 30. november 2000, vedrørende ”administrative sanksjoner ved overtredelse av fiskerilovgivningen – deltakerloven og kjøperregistreringsloven”. Benyttelse av tilbakekall av ervervstillatelse som sanksjonsmiddel etter deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e, for brudd på fiskerilovgivningen er altså ikke noe nytt fenomen.

b) Anførselen uforholdsmessighet/ usaklig forskjellsbehandling

Det er fra W&R anført at praksis i direktoratet i sammenlignbare saker varierer fra en til tre måneder og at det varslede vedtaket på seks måneder vil være i strid med likhetsprinsippet, samtidig som at seks måneders tilbakekall vil ramme rederiet og mannskap uforholdsmessig hardt.

På bakgrunn av en samlet vurdering av saken er vi kommet til at fire måneders suspensjon av ervervstillatelsen vil utgjøre en forholdsmessig sanksjon. Det vil etter vår oppfatning også være innenfor likhetsprinsippet føringer. Her viser vi til at 17 uker og tre måneder har vært de to strengeste sanksjonene med tilbakekall etter deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e. I saken med tilbakekall på tre måneder ble det i tillegg truffet avslag på søknad om selfangsttillatelse det aktuelle året, noe som må tas med i vurderingen. Dette betyr slik vi ser det at fire måneder i henhold til praksis heller ikke kan betraktes som noe øvre tak for varigheten av tilbakekallet i saker som denne.

Vi vil peke på at utkasttilfeller etter direktoratets oppfatning er et typetilfelle av brudd som er meget alvorlig. Det er rederiet som i siste ledd har ansvaret for at ressursuttaket blir registrert. Dumping og neddreping er uregistrert uttak og utgjør et alvorlig problem som også er erkjent i næringen. Næringen har selv hatt fokus på dette over tid, og er den som er nærmest til å vurdere risiko og iverksette tiltak for å avhjelpe denne. Når dette vurderes opp mot vår sak er det da klart at det anmeldte forholdet er alvorlig. Kunnskapen om ressursuttaket er grunnleggende for reguleringen av fiskeriene og en bærekraftig forvaltning av fiskebestandene. Utkast og dumping representerer skjult uttak av ressursene, og motvirker disse målene.

Fiskeridirektoratets oppfatning av saken er at forsettlig utkast av fisk, som dokumentert i denne saken, er et typetilfelle av brudd på fiskerilovgivning som i seg selv må karakteriseres som "grovt" i deltakerlovens forstand.

For å markere at utkast av fisk er alvorlig er det derfor etter vårt syn nødvendig å reagere strengt når brudd kan konstateres - sammenlignet med andre typer overtredelser av fiskerilovgivning.

Det fremkommer av det ovennevnte at vilkårene for tilbakekall av ervervstillatelsen i denne saken er tilstede, jf deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e.

4. Vedtak om midlertidig tilbakekall av ervervstillatelse (suspensjon)

Når det gjelder vurderingen av varigheten på tilbakekallet av ervervstillatelsen er det dokumentert at det systematisk ikke ble tatt vare på skate (piggske) og flyndre (sandskrubb), ved at disse fiskeslagene bevisst ble dumpet. Videre avdekket kontrollen av fangstdagboken at disse fiskeslagene heller ikke var innført der og det er dermed feilrapportering av fangst. Dette kommer i tillegg til utkastet av fisk som kan tilskrives den forsettlige bruken av bearbeidingsystemet for behandlingen av fangsten som leder en del av fisken over bord.

På denne bakgrunn har vi funnet å kunne tilbakekalle ervervstillatelsen som Hammerfest Industrifiske AS har for "Doggi" for en periode på **fire måneder**.

Tilbakekallet gjelder fra **1. januar 2012 til og med 30. april 2012**. Perioden her er fastsatt med tanke på at tilbakekallet skal ramme i en periode hvor fartøyet eller ville vært i fiske.

Vedtaket om tilbakekall av ervervstillatelsen er truffet i medhold av deltakerloven § 11 annet ledd bokstav e.

5. Sletting av "Doggi" fra merkeregisteret / Forholdet til andre kvoteordninger

Vedtaket innebærer at "Doggi" vil bli slettet fra merkeregisteret i perioden fra 1. januar 2012 til og med 31. mars 2012, jf deltakerloven § 26. I denne perioden kan fartøy ikke benyttes i fiske.

Vi vil samtidig informere rederiet om at det ikke vil bli gitt anledning til å disponere over tillatelsene/kvotegrunnlaget som er tilknyttet "Doggi" med andre fartøy som disponeres av rederiet/andre eiere i den perioden tilbakekallet er virksomt. Når det gjelder slumpfiskordningen for så vidt gjelder kvotegrunnlaget til "Doggi", vil det ikke bli gitt

tillatelse til at gjenstående kvote som kan tilskrives tilbakekallet her, kan være gjenstand for overføring til andre fartøy etter slumpfiskordningen eventuelt gjennom andre kvoteordninger.

6. Klagerett

Vedtaket om tilbakekall av ervervstillatelse kan påklages til Fiskeri- og kystdepartementet jf forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage må være sendt oss innen tre uker etter mottakelsen av dette brev.

Med hilsen

Liv Holmefjord
Fiskeridirektør

Aksel Eikemo
direktør

Kopi til:

Hammerfest Industrifiske AS

Kontrollseksjonen

Reguleringsseksjonen

Postboks 305

Postboks 185 - Sentrum

Postboks 185 - Sentrum

9615 HAMMERFEST

5804 BERGEN

5804 BERGEN